

У Х В А Л А

КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ

про роз'єднання конституційного провадження у справі за конституційним поданням 54 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України „Про судоустрій і статус суддів“, Кримінально-процесуального кодексу України, Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України

м. К и ї в
18 жовтня 2011 року
№ 41-уп/2011

Справа № 1-9/2011

Конституційний Суд України у складі суддів:

Головіна Анатолія Сергійовича – головуючого,
Бауліна Юрія Васильовича,
Бринцева Василя Дмитровича – доповідача,
Вдовіченка Сергія Леонідовича,
Гультая Михайла Мирославовича,
Запорожця Михайла Петровича,
Кампа Володимира Михайловича,
Колоса Михайла Івановича,
Лилака Дмитра Дмитровича,
Маркуш Марії Андріївни,
Сергейчука Олега Анатолійовича,
Стецюка Петра Богдановича,
Стрижака Андрія Андрійовича,
Шаптали Наталі Костянтинівни,

розглянув на пленарному засіданні справу за конституційним поданням 54 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 7 липня 2010 року № 2453–VI (Відомості Верховної Ради України,

2010 р., № 41–42, № 43, № 44–45, ст. 529) (далі – Закон), Кримінально-процесуального кодексу України, Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України (у редакції Закону).

Заслухавши суддю-доповідача Бринцева В.Д. та вивчивши матеріали справи, Конституційний Суд України

у с т а н о в и в:

1. Суб'єкт права на конституційне подання – 54 народних депутати України – звернувся до Конституційного Суду України з клопотанням визнати такими, що не відповідають Конституції України (є неконституційними), положення:

– частин четвертої, п'ятої статті 12 Закону, згідно з якими допускається використання в судах, поряд з державною, регіональних мов або мов меншин;

– статті 400¹⁸ Кримінально-процесуального кодексу України, статей 111¹⁶, 111²¹ Господарського процесуального кодексу України, статті 240 Кодексу адміністративного судочинства України та статті 360 Цивільного процесуального кодексу України, де передбачено підстави і порядок надання допуску вищим спеціалізованим судом справи до її провадження у Верховному Суді України;

– частин другої, четвертої статті 99, частин другої, третьої статті 186, частини другої статті 212 Кодексу адміністративного судочинства України, частин четвертої, п'ятої статті 22, частини третьої статті 43³, частини першої статті 60, статті 110 Господарського процесуального кодексу України, частини п'ятої статті 151, частини першої статті 199, частин першої, другої статті 294, частини першої статті 325, частини другої статті 329 Цивільного процесуального кодексу України щодо скорочення процесуальних строків звернення громадян до суду та вчинення учасниками процесу відповідних процесуальних дій, подання документів;

– частини п'ятої статті 6, частини першої статті 22, частини другої статті 24, частини третьої статті 30 Кодексу адміністративного судочинства України, в яких зазначено, що відмова від права на звернення до суду є недійсною, та передбачено порядок передачі справи з одного адміністративного суду до іншого з реєстрацією у встановленому законом порядку до початку розгляду справи по суті, подачі клопотань в окремих випадках через

канцелярію, неможливість судді та інших учасників судового процесу заявити про самовідвід після початку розгляду судової справи;

– частини третьої статті 53 Кодексу адміністративного судочинства України щодо неможливості окремого оскарження ухвали суду за наслідками розгляду питання про вступ у справу третіх осіб;

– частини третьої статті 71 Кодексу адміністративного судочинства України щодо неможливості окремого оскарження ухвали суду про відмову у витребуванні доказів;

– частин другої, третьої, шостої, восьмої статті 267 Кодексу адміністративного судочинства України, які передбачають право суду накладати штрафи на посадових осіб, у тому числі керівників колегіального органу, за невиконання суб'єктом владних повноважень постанови суду або неподання звіту про виконання судового рішення;

– частини другої статті 27, частини першої статті 131 Цивільного процесуального кодексу України щодо порядку подання сторонами спору доказів у справі;

– частини шостої статті 12, частини першої статті 41 Кодексу адміністративного судочинства України, частини сьомої статті 81¹ Господарського процесуального кодексу України, частини другої статті 197 Цивільного процесуального кодексу України, якими передбачено випадки, коли повне фіксування судового процесу технічними засобами не здійснюється;

– частин третьої, четвертої статті 33, частини одинадцятої статті 35, статті 38 Кодексу адміністративного судочинства України, частини першої статті 64 Господарського процесуального кодексу України, частини п'ятої статті 74 Цивільного процесуального кодексу України щодо зміни порядку виклику та повідомлення осіб, які беруть участь у справах, про судовий розгляд позовів і скарг без присутності цих осіб у судових засіданнях;

– статей 400⁷, 400⁹ Кримінально-процесуального кодексу України щодо порядку подачі учасниками судового процесу клопотання про перегляд судових рішень лише через прокурора, який вирішує наявність підстав для такого перегляду.

Суб'єкт права на конституційне подання вважає, що наведені положення Закону, кодексів суперечать статтям 1, 3, 6, 8, 10, 19, 21, 22, 24, 55, 56, 58, 61, 64, 125, 129 Конституції України.

2. Перша колегія суддів Конституційного Суду України Ухвалою від 18 листопада 2010 року відкрила конституційне провадження у справі.

3. Конституційний Суд України, розглядаючи конституційне подання щодо відповідності Конституції України (конституційності) зазначених положень Закону і кодексів, дійшов висновку, що вони стосуються різних предметів правового регулювання. Твердження щодо неконституційності положень процесуальних кодексів, коли повне фіксування судового процесу технічними засобами не здійснюється, доцільно дослідити більш повно і всебічно в окремому провадженні, враховуючи те, що в провадженні Конституційного Суду України перебуває справа № 1-19/2011, в якій розглядаються питання щодо офіційного тлумачення положень пункту 7 частини третьої статті 129 Конституції України, у якому забезпечення гласності судового процесу та його повне фіксування технічними засобами віднесено до основних засад судочинства.

Виходячи з положень § 23 Регламенту Конституційного Суду України, якими передбачено, що у разі необхідності Конституційний Суд України на пленарному засіданні може винести ухвалу про роз'єднання одного конституційного провадження в окремі провадження, Конституційний Суд України вважає за доцільне роз'єднати конституційне провадження у цій справі на два окремих.

Враховуючи викладене та керуючись статтею 153 Конституції України, статтями 30, 51 Закону України „Про Конституційний Суд України“, § 23 Регламенту Конституційного Суду України, Конституційний Суд України

у х в а л и в:

роз'єднати конституційне провадження у справі за конституційним поданням 54 народних депутатів України щодо відповідності Конституції України (конституційності) окремих положень Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 7 липня 2010 року № 2453–VI, Кримінально-процесуального кодексу України, Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України на два окремих конституційних провадження, а саме:

1) конституційне провадження у справі № 1-9/2011, в якому розглянути питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень:

– частин четвертої, п'ятої статті 12 Закону, згідно з якими допускається використання в судах, поряд з державною, регіональних мов або мов меншин;

– статті 400¹⁸ Кримінально-процесуального кодексу України, статей 111¹⁶, 111²¹ Господарського процесуального кодексу України, статті 240 Кодексу адміністративного судочинства України та

статті 360 Цивільного процесуального кодексу України, де передбачено підстави і порядок надання допуску вищим спеціалізованим судом справи до її провадження у Верховному Суді України;

– частин другої, четвертої статті 99, частин другої, третьої статті 186, частини другої статті 212 Кодексу адміністративного судочинства України, частин четвертої, п'ятої статті 22, частини третьої статті 43³, частини першої статті 60, статті 110 Господарського процесуального кодексу України, частини п'ятої статті 151, частини першої статті 199, частин першої, другої статті 294, частини першої статті 325, частини другої статті 329 Цивільного процесуального кодексу України щодо скорочення процесуальних строків звернення громадян до суду та вчинення учасниками процесу відповідних процесуальних дій, подання документів;

– частини п'ятої статті 6, частини першої статті 22, частини другої статті 24, частини третьої статті 30 Кодексу адміністративного судочинства України, в яких зазначено, що відмова від права на звернення до суду є недійсною, та передбачено порядок передачі справи з одного адміністративного суду до іншого з реєстрацією у встановленому законом порядку до початку розгляду справи по суті, подачі клопотань в окремих випадках через канцелярію, неможливість судді та інших учасників судового процесу заявити про самовідвід після початку розгляду судової справи;

– частини третьої статті 53 Кодексу адміністративного судочинства України щодо неможливості окремого оскарження ухвали суду за наслідками розгляду питання про вступ у справу третіх осіб;

– частини третьої статті 71 Кодексу адміністративного судочинства України щодо неможливості окремого оскарження ухвали суду про відмову у витребуванні доказів;

– частин другої, третьої, шостої, восьмої статті 267 Кодексу адміністративного судочинства України, які передбачають право суду накладати штрафи на посадових осіб, у тому числі керівників колегіального органу, за невиконання суб'єктом владних повноважень постанови суду або неподання звіту про виконання судового рішення;

– частини другої статті 27, частини першої статті 131 Цивільного процесуального кодексу України щодо порядку подання сторонами спору доказів у справі;

– частин третьої, четвертої статті 33, частини одинадцятої статті 35, статті 38 Кодексу адміністративного судочинства України, частини першої статті 64 Господарського процесуального кодексу України, частини п'ятої статті 74 Цивільного процесуального кодексу

України щодо зміни порядку виклику та повідомлення осіб, які беруть участь у справах, про судовий розгляд позовів і скарг без присутності цих осіб у судових засіданнях;

– статей 400⁷, 400⁹ Кримінально-процесуального кодексу України щодо порядку подачі учасниками судового процесу клопотання про перегляд судових рішень лише через прокурора, який вирішує наявність підстав для такого перегляду;

2) конституційне провадження, в якому розглянути питання щодо відповідності Конституції України (конституційності) положень:

– частини шостої статті 12, частини першої статті 41 Кодексу адміністративного судочинства України, частини сьомої статті 81¹ Господарського процесуального кодексу України, частини другої статті 197 Цивільного процесуального кодексу України, якими передбачено випадки, коли повне фіксування судового процесу технічними засобами не здійснюється тощо.

КОНСТИТУЦІЙНИЙ СУД УКРАЇНИ